

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1563 usque ad annum 1566

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118626

§. 17. Caput III. De Visitationibus Episcoporum in suis Diöcesibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67192](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67192)

Sæcul. XVI.
A. C. 1563.

§. XVII.

CAPUT III.

*De Visitationibus Episcoporum in suis
Diœcesibus.*

„Patriarchæ, Primates, Metropolitan
 „ & Episcopi propriam diœcesim per
 „ seipfos, aut, si legitime impediti fue-
 „ rint, per suum generalem Vicarium,
 „ aut Visitatorem, si quotannis totam
 „ propter ejus latitudinem visitare non
 „ poterunt, saltem majorem ejus par-
 „ tem, ita tamen, ut tota biennio per-
 „ se, vel visitatores suos compleatur,
 „ visitare non prætermittant: a Metro-
 „ politanis vero, etiam post plene visi-
 „ tatam propriam Diœcesim, non visi-
 „ tentur Cathedrales Ecclesiæ, neque
 „ Diœceses suorum comprovincialium,
 „ nisi causa cognita, & probata in Con-
 „ cilio provinciali: Archidiaconi autem,
 „ Decani, & alii inferiores, in iis Ec-
 „ clesiis, ubi hætenus visitationem exer-
 „ cere legitimam consueverunt, debeant
 „ quidem assumpto Notario, de consensu
 „ Episcopi deinceps per seipfos tantum
 „ ibidem visitare: Visitatores etiam a Ca-
 „ pitulo deputandi, ubi Capitulum jus
 „ visitandi habet, prius ab Episcopo ap-
 „ probentur: sed non ideo Episcopus,
 „ vel eo impedito ejus visitator, eas-
 „ dem Ecclesias seorsim ab his visitare
 „ pro-

Sæcul. XVI.
A.C. 1563.

„prohibeatur, cui ipsi Archidiaconi, vel
 „alii inferiores, visitationis factæ infra
 „mensem rationem reddere, & deposi-
 „tiones testium, ac integra acta ei ex-
 „hibere teneantur, non obstantibus
 „quacunque consuetudine, etiam im-
 „memorabili, atque exemptionibus &
 „privilegiis quibuscunque: visitationum
 „autem omnium istarum præcipuus sit
 „scopus, sanam, orthodoxam doctri-
 „nam, expulsis hæresibus inducere, bo-
 „nos mores tueri, pravos corrigere, po-
 „pulum cohortationibus, & admonitio-
 „nibus ad Religionem, pacem, inno-
 „centiamque accendere, cetera, prout
 „locus, tempus, & occasio feret, ex
 „visitantium prudentia ad fidelium fru-
 „ctum constituere, quæ ut facilius, fe-
 „liciusque succedant, monentur præ-
 „dicti omnes, & singuli, ad quos visi-
 „tatio spectat, ut paterna charitate,
 „Christianoque Zelo omnes amplectan-
 „tur, ideoque modesto contenti equi-
 „tatu, famulatuque, studeant quam ce-
 „lerissime, debita tamen cum reveren-
 „tia, visitationem ipsam absolvere, in-
 „terimque caveant, ne inutilibus sum-
 „ptibus cuiquam graves, onerosive sint,
 „neve ipsi, aut quisquam suorum, quid-
 „quam procurationis causa pro visita-
 „tione, etiam testamentorum ad pios
 „usus, præter id, quod ex relictis piis
 „jure

suis
 itani
 n per
 i fue-
 rium,
 cotam
 e non
 pat-
 o per
 eatur,
 retro-
 visi-
 visi-
 neque
 lium,
 Con-
 item,
 Ec-
 exer-
 eant
 sensu
 ntum
 a Ca-
 a jus
 o ap-
 pus,
 eas
 itare
 „pro-

Sæcul. XVI
A.C. 1563.

„jure debetur, aut alio quovis nomine,
 „nec pecuniam, nec munus, quodcun-
 „que sit, etiam qualitercunque offera-
 „tur, accipiant, non obstante quacun-
 „que consuetudine, etiam immemora-
 „bili, exceptis tantum victualibus, quæ
 „sibi, ac suis frugaliter, moderateque
 „pro temporis tantum necessitate, &
 „non ultra erunt ministranda, sit ta-
 „men in optione eorum, qui visitantur,
 „si malunt solvere id, quod erat ab ipsis
 „antea solvi certa pecunia taxata con-
 „suetum, an vero prædicta victualia
 „subministrare, salvo item jure conven-
 „tionum antiquarum cum monasteriis,
 „aliisve piis locis, aut Ecclesiis non
 „parochialibus in toto, quod illæsum per-
 „maneat: in iis vero locis, seu provin-
 „ciis, ubi consuetudo est, ut nec vi-
 „ctualia, nec pecunia, nec quidquam
 „aliud a visitoribus accipiatur, sed
 „omnia gratis fiant, ibi id observetur,
 „quod si quisquam, quod ablit, ali-
 „quid amplius in supradictis omnibus ca-
 „sibus accipere præsumpserit, is præ-
 „ter dupli restitutionem, intra mensem
 „faciendam, aliis etiam pœnis juxta
 „constitutionem Concilii Generalis Lug-
 „dunensis, quæ incipit, *Exigit*, nec
 „non & aliis pœnis, in Synodo pro-
 „vinciali arbitrio Synodi absque ulla
 „spe veniæ mulctetur: patroni vero in
 „iis,

Sæcul. XVI.
A. C. 1563.

„iis, quæ ad Sacramentorum admini-
 „strationem spectant, nullatenus se præ-
 „sumant ingerere, neque visitationi or-
 „namentorum Ecclesiæ, aut bonorum
 „stabilium, seu fabricarum proventibus,
 „immisceant, nisi quatenus id eis ex
 „institutione, ac fundatione competat,
 „sed Episcopi ipsi hæc faciant, & fabri-
 „carum redditus in usus Ecclesiæ ne-
 „cessarios, & utiles, prout sibi expe-
 „dire magis visum fuerit, expendi cu-
 „rent.

§. XVIII.

CAPUT IV.

*De Episcoporum officio circa prædica-
 tionem.*

„Prædicationis munus, quod Episco-
 „porum præcipuum est, cupiens
 „sancta Synodus, quo frequentius pos-
 „sit ad fidelium salutem exerceri, ca-
 „nones alias super hoc editos sub feli-
 „cis recordationis Paulo tertio, aptius
 „præsentium temporum usui accomo-
 „dando, mandat, ut in Ecclesia sua
 „ipsi per se, aut si legitime impediti
 „fuerint, per eos, quos ad prædicatio-
 „nis munus assument, in aliis autem
 „Ecclesiis per Parochos, sive iis impe-
 „ditis, per alios ab Episcopo impensis
 „eorum, qui eas præstare vel tenentur,
 „vel solent, deputandos in civitate, aut
 „in